

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Υπόθεση αρ. 919/2013

11 Ιουνίου 2018

[Ε. ΓΑΒΡΙΗΛ, Δ.Δ.Δ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Μεταξύ:

ΒΙΡΓΙΝΙΑΣ ΛΕΤΚΑΟΥΣΚΑΙΤΕ ΚΟΥΤΡΟΥΠΗ

Αιτήτρια,

-ΚΑΙ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

.....

*Α. Χαβιαράς, για Κούσιος Κορφιώτης Παπαχαλαμάμπους Δ.Ε.Π.Ε.,
για την αιτήτρια.*

*Β. Χριστοφόρου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για το Γενικό
Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.*

*Μ. Φωτιάδου (κα), για Κώστας Τσιρίδης & Σία Δ.Ε.Π.Ε., για το
Ενδιαφερόμενο Μέρος.*

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ε. ΓΑΒΡΙΗΛ, Δ.Δ.Δ.: Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής, αποτελεί η νομιμότητα της απόφασης της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού, ημερομηνίας 22.1.2013, με την οποία απορρίφθηκε σχετική καταγγελία που υπέβαλε η αιτήτρια και ο σύζυγός της, για πράξεις ή παραλείψεις της εταιρείας PREMAMAN S.A. Βελγίου (στο εξής «PREMAMAN»), στα πλαίσια της μεταξύ τους συνεργασίας για καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, κατά παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου 13(I)/2008 (στο εξής «ο Νόμος»), καθώς και για παράβαση του άρθρου 3(1)(β) και (δ) του Νόμου, για άνιση μεταχείριση προς τους καταγγέλλοντες σε σχέση με τους δικαιούχους που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως σε ότι αφορά τον τρόπο πληρωμής των εμπορευμάτων.

Τα γεγονότα της υπόθεσης, έχουν ως ακολούθως:

Η αιτήτρια, είχε υπογράψει Συμφωνία Δικαιόχρησης (Master Franchise Agreement) ημερομηνίας 10.6.2007 με την

καταγγελλόμενη εταιρεία PREMAMAN με διάρκεια ισχύος 10 χρόνια. Αντικείμενο της Συμφωνίας, ήταν η μεταβίβαση του αποκλειστικού δικαιώματος δικαιόχρησης από την εταιρεία PREMAMAN στην αιτήτρια για την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο περιλάμβανε τη δημιουργία καταστημάτων με την επωνυμία PREMAMAN, την εφαρμογή του σχεδίου της εταιρείας, την πώληση των προϊόντων της εταιρείας, με βάση το σύστημα που ακολουθεί η εταιρεία σε τέτοιου είδους συμφωνίες, τη χρήση της εμπορικής της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος και του PREMAMAN Concept.

Στη βάση της εν λόγω συμφωνίας, το δικαίωμα δικαιόχρησης δινόταν στην αιτήτρια προσωπικά, με την υποχρέωση όπως αυτή αποκτήσει και τον έλεγχο της εταιρείας (την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας) που θα διαχειρίζεται τα δικαιώματα που απορρέουν από τη συμφωνία. Η εταιρεία αυτή, θα ονομάζεται η κύριος δικαιούχος (Master Franchisee Company) και η αιτήτρια ήταν η αποκλειστικά υπεύθυνη για τη διοίκηση και τις καθημερινές δραστηριότητες της εταιρείας αυτής. Ως εκ τούτου,

συστάθηκε το 2007 η εταιρεία G.V.K. Trading Limited στην Κύπρο, με μέτοχους την αιτήτρια (Γραμματέα), η οποία κατείχε το 51% του μετοχικού κεφαλαίου και τον κ. Γιώργο Κουτρουπή (Διευθυντή), ο οποίος κατείχε το 49% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Στη συμφωνία, περιλαμβάνονταν όροι εν σχέση με τις γενικές υποχρεώσεις του κύριου δικαιούχου, για διατήρηση της καλής φήμης του δικτύου των καταστημάτων της PREMAMAN και υποχρέωσης περί μεταφοράς της τεχνογνωσίας και της παροχής συμβουλών στους υπό-δικαιούχους (Local Franchisees) της PREMAMAN, έτσι ώστε να υπάρχει ομοιομορφία σε όλα τα καταστήματα που χρησιμοποιούν την επωνυμία της. Γι' αυτό, περιλαμβάνονταν στη συμφωνία όροι, εν σχέση με τον τρόπο λειτουργίας, σχεδιασμού και οργάνωσης των καταστημάτων στην Κύπρο, στη βάση Εγχειριδίου Λειτουργίας.

Στην εν λόγω συμφωνία, περιλαμβάνονταν και όροι αναφορικά με τις οικονομικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνει ο κύριος

δικαιούχος, σύμφωνα με τους οποίους, μεταξύ άλλων, προνοείται ότι η πληρωμή των τιμολογίων αναφορικά με την παροχή προϊόντων από την εταιρεία, θα γινόταν χωρίς έκπτωση, μέσα σε περίοδο 60 ημερών μέσω τραπεζικής εγγυητικής ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο θα έχει συμφωνηθεί προηγουμένως μεταξύ των συμβαλλομένων μερών. Ήταν ρητός όρος της συμφωνίας, ότι τυχόν παράλειψη των πιο πάνω οικονομικών υποχρεώσεων εκ μέρους του κύριου δικαιούχου, θεωρείται παράβαση των όρων της συμφωνίας και η αδικηθείσα πλευρά δύναται να προβεί σε πρόωρο τερματισμό, νοουμένου ότι θα δοθεί γραπτή προειδοποίηση 15 ημερών στην άλλη πλευρά (όρος 13.1.2).

Μέρος της συμφωνίας, αποτελούσε και ο όρος περί απαγόρευσης στο κύριο δικαιούχο για χρονικό διάστημα ενός έτους από τη λύση της συμφωνίας, να ασκεί άμεσα ή έμμεσα δραστηριότητες ανταγωνιστικές με αυτές της PREMAMAN (όρος 14.7).

Στον όρο 15 της εν λόγω συμφωνίας, ορίζεται ότι σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, εν σχέση με το

περιεχόμενο της Συμφωνίας Δικαιόχρησης, δικαιοδοσία θα έχουν τα Βελγικά Δικαστήρια, κατ' εφαρμογή του βελγικού δικαίου.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην προβαλλόμενη απόφαση των καθ' ων η αίτηση, στη βάση των όσων δήλωσε η αιτήτρια, είχαν συναφθεί μεταξύ της αιτήτριας και άλλων πέντε εταιρειών, προφορικές συμφωνίες υπό-δικαιούχων.

Η αιτήτρια και ο σύζυγός της, κος Γιώργος Κουτρουπής, με επιστολή τους ημερομηνίας 19.11.2011 υπέβαλε προς τους καθ' ων η αίτηση καταγγελία εναντίον της εταιρείας PREMAMAN για πιθανή παράβαση των άρθρων 6(2), 3(1)(β) και (δ) του Νόμου. Συγκεκριμένα, η καταγγελία αφορούσε κατάχρηση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης της αιτήτριας από την PREMAMAN, ως αποτέλεσμα της μη εκτέλεσης παραγγελιών και αποστολής εμπορευμάτων από την PREMAMAN προς την ίδια, χωρίς να υφίσταται επίσημος τερματισμός της μεταξύ τους Συμφωνίας Δικαιόχρησης, κατά παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Σύμφωνα με την καταγγελία, η αιτήτρια υποστήριξε ότι στις 17.11.2010, είχε ζητήσει από τον υπεύθυνο πωλήσεων εξωτερικού της PREMAMAN, πίστωση για €7.000 – €10.000 με σκοπό να φέρει εμπορεύματα για την περίοδο των Χριστουγέννων και η απάντηση που έλαβε ήταν ότι η PREMAMAN θα τερμάτιζε την μεταξύ τους συμφωνία. Η αιτήτρια ισχυρίστηκε στην καταγγελία της, ότι το υπόλοιπο που παρουσιαζόταν, αφορούσε άλλα καταστήματα υπό-δικαιούχων για τα οποία είναι υπεύθυνες άλλες εταιρείες, αφήνοντας αιχμές εναντίον του υπεύθυνου πωλήσεων εξωτερικού της PREMAMAN.

Η Επιτροπή, αφού εξέτασε το περιεχόμενο της υποβληθείσας καταγγελίας, διαπίστωσε ότι αυτή δεν περιείχε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και ζήτησε από την αιτήτρια να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εξέταση της υποβληθείσας καταγγελίας.

Οι καθ' ων η αίτηση, κατά τη συνεδρία τους ημερομηνίας 15.3.2012, κατέληξαν αφενός στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι

ο σύζυγος της αιτήτριας δεν είχε έννομο συμφέρον να προβεί στη συγκεκριμένη καταγγελία και αφετέρου ότι οι δοθείσες στο μεταξύ πρόσθετες πληροφορίες, ήταν ικανοποιητικές. Συνεπεία τούτου, δόθηκαν οδηγίες προς την Υπηρεσία της Επιτροπής για διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας, αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις.

Η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 28.11.2012, αφού εξέτασε το περιεχόμενο του ενημερωτικού σημειώματος της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 26.11.2012, για την ετοιμασία του οποίου τόσο η αιτήτρια, όσο και η καταγγελλόμενη εταιρεία PREMAMAN, κλήθηκαν να απαντήσουν σχετικό ερωτηματολόγιο που τους εστάλη, αποφάσισε ότι εκ πρώτης όψεως δεν διαφαινόταν παράβαση του Νόμου. Αφού ζήτησε τις απόψεις της αιτήτριας, η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 22.1.2013, αποφάσισε ομόφωνα ότι δεν στοιχειοθετείται καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης και κατάληξε ότι δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου εκ μέρους της PREMAMAN,

αλλά ούτε και παράβαση του άρθρου 3(1)(β) και (δ) του Νόμου.

Προβάλλεται ο ισχυρισμός εκ μέρους της αιτήτριας, ότι οι καθ' ων η αίτηση απέτυχαν να εφαρμόσουν ορθά τις πρόνοιες του άρθρου 6 του Νόμου και του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης), αφού απέτυχαν να εξετάσουν το κατά πόσον η συμπεριφορά της PREMAMAN ήταν τέτοια που να δικαιολογείτο ο περιορισμός της.

Κατά τους ισχυρισμούς της αιτήτριας, ως αυτοί προωθούνται εκ μέρους του ευπαιδευτού συνηγόρου της, η Επιτροπή εσφαλμένα κατέληξε ότι υφίσταντο λόγοι που να δικαιολογούσαν τον τερματισμό της συμφωνίας από την PREMAMAN, αφού κατά την αιτήτρια, οι οφειλές προς την PREMAMAN δεν προέρχονταν από την αιτήτρια, αλλά από άλλα καταστήματα υπό-δικαιούχων. Σύμφωνα με τις αιτιάσεις της, ακόμα και εάν υπήρχαν πράγματι υπόλοιπα από οφειλές των υπό-δικαιούχων, για τους οποίους η αιτήτρια είχε μόνον ευθύνη ως προς την τήρηση των προδιαγραφών της εταιρείας PREMAMAN, η ενέργεια και μόνον της PREMAMAN

να τερματίσει μονομερώς τη συμφωνία δικαιόχρησης, έγινε με τρόπο που αποδεικνύει την καταχρηστική της συμπεριφορά στη σχέση οικονομικής εξάρτησης, όπου περιορίζεται ανταγωνιστικά η ελευθερία της αιτήτριας ως οικονομικά εξαρτώμενη της PREMAMAN και μη έχουσα ισοδύναμη εναλλακτική λύση.

Προβάλλεται περαιτέρω ο ισχυρισμός εκ μέρους της αιτήτριας, ότι ενώ οι καθ' ων η αίτηση κατέληξαν στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι ο κος Κουτρουπής δεν έχει κανένα συμβατικό δεσμό με την PREMAMAN, εντούτοις αναφέρονται σε συγκεκριμένα περιστατικά και ενέργειες που έγιναν από τον κο Κουτρουπή, τα οποία έβλαψαν την καλή φήμη, τα προϊόντα και το δίκτυο της PREMAMAN και λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή οι διαφορές που είχε ο ίδιος με την εταιρεία PREMAMAN. Κατά την εισήγηση της αιτήτριας, στη βάση τούτου, ο τερματισμός της συμφωνίας εκ μέρους της PREMAMAN, είναι παράνομος και καταχρηστικός και δεν επιτεύχθηκε νόμιμα.

Η αιτήτρια προβάλλει επίσης τον ισχυρισμό ότι οι καθ' ων η αίτηση

έσφαλαν κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, αφού η ύπαρξη και μόνον του όρου 14.7, περί απαγόρευσης στο κύριο δικαιούχο για χρονικό διάστημα ενός έτους από τη λύση της συμφωνίας, να ασκεί άμεσα ή έμμεσα δραστηριότητες ανταγωνιστικές με αυτές της PREMAMAN, ήταν αυθαίρετος και αποτελούσε παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Τέλος, προωθείται ο ισχυρισμός εκ μέρους της αιτήτριας, ότι η άρνηση εκ μέρους της PREMAMAN να αποστέλλει εμπορεύματα στην Bacenco Ltd, της οποίας το 51% του μετοχικού κεφαλαίου το κατείχει ο κύριος δικαιούχος, ήτοι η G.V.K. Trading Ltd, οδήγησε στη οικονομική κατάρρευση ένα υπό-δικαιούχο.

Αντίθετες ήταν οι θέσεις των καθ' ων η αίτηση, ως αυτές προωθήθηκαν δια της ευπαιδευτού συνηγόρου τους, η οποία υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη ορθά, νόμιμα και εντός των πλαισίων που καθορίζει προς τούτο η σχετική νομοθεσία.

Κατά τους καθ' ων η αίτηση, στην προσβαλλόμενη απόφαση εξετάστηκε το κατά πόσον ενυπάρχουν τα συστατικά στοιχεία της παράβασης του άρθρου 6(2) του Νόμου, που αποτελούσε το αντικείμενο της καταγγελίας, ήτοι η ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης μεταξύ των εμπλεκομένων μερών, η απουσία ισοδύναμης εναλλακτικής λύσης και η καταχρηστική εκμετάλλευση της εν λόγω εξάρτησης.

Η Επιτροπή αφού αποδέχθηκε τη μεταξύ τους ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης, προχώρησε σε αξιολόγηση της συμπεριφοράς της PREMAMAN, καταλήγοντας για τους λόγους που εξηγούνται σε αυτήν, ότι δεν συνίσταται κατάχρηση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, αφού η συμβατική σχέση των δύο μερών, διακόπηκε, λόγω της παράλειψης της αιτήτριας να τηρήσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις, λόγω του ότι η συμπεριφορά της έθετε σε κίνδυνο της φήμης της PREMAMAN και λόγω του ότι υπήρχαν οφειλές εκκρεμούσες προς την τελευταία.

Κατά τους καθ' ων η αίτηση, ορθά η Επιτροπή αξιολόγησε στη βάση

των γεγονότων και μία σειρά ενεργειών που σύμφωνα με την PREMAMAN έθεταν σε κίνδυνο τη φήμη της, εξετάζοντας παράλληλα και το κατά πόσον εύλογα η PREMAMAN διέκοψε τις σχέσεις της με μία άλλη εταιρεία και το κατά πόσον αυτή η διακοπή ήταν αντικειμενικά δικαιολογημένη.

Το ενδιαφερόμενο μέρος, που εμφανίστηκε στη διαδικασία, υιοθέτησε με τη σειρά του, τα όσα ανέφεραν και προώθησαν οι καθ' ων η αίτηση.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η καταγγελία την οποία εξέτασαν οι καθ' ων η αίτηση, αφορούσε αφενός, σε ισχυριζόμενη παράβαση των άρθρων 3(1)(β) και (δ) και αφετέρου, σε ισχυριζόμενη παράβαση του 6(2) του Νόμου.

Παρατηρώ από το περιεχόμενο της γραπτής αγόρευσης της αιτήτριας - παρά το αιτητικό (α) της αίτησης ακυρώσεως - ότι δεν προωθούνται ισχυρισμοί από την αιτήτρια εν σχέση με την κατάληξη της Επιτροπής στην προσβαλλόμενη απόφαση πως δεν

έχει στοιχειοθετηθεί ότι η Συμφωνία Δικαιόχρησης είχε ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, το περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, έτσι ώστε να εξεταστούν οι παράμετροι του άρθρου 3(1). Συνεπώς, η κατάληξη της Επιτροπής ότι οι οποιοσδήποτε πράξεις και/ή ενέργειες των εμπλεκομένων μερών που οδήγησαν και σε τερματισμό των μεταξύ των εμπορικών σχέσεων, δεν μπορούν να εξεταστούν υπό το πρίσμα του άρθρου 3(1)(β) και (δ) του Νόμου, δεν αμφισβητείται.

Προχωρώ επομένως, να εξετάσω τους ισχυρισμούς της αιτήτριας εν σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Σύμφωνα λοιπόν με τις πρόνοιες του άρθρου 6(2):

«Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους, ακόμη κι ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δε διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση.

Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνίσταται ιδιαίτερα στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, στη διακοπή εμπορικών σχέσεων με ανάληψη ή μεταφορά των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται με τις εν λόγω εμπορικές σχέσεις κατά τρόπο που επηρεάζει ουσιωδώς τον ανταγωνισμό ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.»

Προϋποθέσεις επομένως εφαρμογής της πιο πάνω επίδικης διάταξης, με την οποία δεν απαγορεύεται η σχέση οικονομικής εξάρτησης, αλλά η καταχρηστική εκμετάλλευση αυτής, είναι: (α) η ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης μεταξύ των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, (β) η απουσία ισοδύναμης εναλλακτικής λύσης και (γ) η καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης.

Ειδικότερα, η ύπαρξη οικονομικής εξάρτησης, προϋποθέτει την ύπαρξη μιας ισχυρής επιχείρησης και μιας εξαρτημένης από αυτή επιχείρησης, όπως συμβαίνει όταν η δεύτερη έχει προσαρμόσει τη

λειτουργία της στις ανάγκες διάθεσης των προϊόντων της πρώτης ή διαθέτει κυρίως σ' αυτή τα δικά της προϊόντα.

Απουσία ισοδύναμης εναλλακτικής λύσης, υπάρχει όταν δεν προσφέρονται καθόλου εναλλακτικές λύσεις ή οι προσφερόμενες αυτές λύσεις, συνδέονται με σοβαρά μειονεκτήματα για την εξαρτημένη επιχείρηση. Δηλαδή, αυτή είτε δεν μπορεί να προμηθεύεται προϊόντα ή υπηρεσίες από άλλη πηγή ή δεν διαθέτει σε τέτοια πηγή προϊόντα ή υπηρεσίες, είτε μπορεί μεν να προμηθεύεται από τέτοια πηγή ή να διαθέτει σ' αυτή προϊόντα ή υπηρεσίες, όμως με σημαντικά δυσμενέστερους όρους, που θα συνεπάγονται την εξασθένηση της θέσης της έναντι των ανταγωνιστών της, γεγονός το οποίο ενδεχομένως να την οδηγήσει ακόμη και σε αδυναμία συνέχισης της λειτουργίας της.

Στην πολυσέλιδη προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εξέτασε τις τρεις πιο πάνω αναφερόμενες προϋποθέσεις εφαρμογής της επίδικης διάταξης, με την οποία επαναλαμβάνω δεν απαγορεύεται η ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης, αλλά η καταχρηστική

εκμετάλλευση αυτής. Η Επιτροπή εξέτασε το περιεχόμενο της μεταξύ τους Συμφωνίας Δικαιόχρησης ημερομηνίας 10.6.2007 και τη διάρκεια της ισχύος της (10 χρόνια). Έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η αιτήτρια αναλαμβάνει, όχι μόνο το αποκλειστικό δικαίωμα δικαιόχρησης της PREMAMAN, αλλά και τον έλεγχο και τη διοίκηση του νομικού προσώπου που συστάθηκε για τους σκοπούς της συμφωνίας και αποτελεί στην ουσία τον κύριο δικαιούχο, ήτοι την εταιρεία G.V.K. Trading Ltd. Στη βάση της δοθείσας ερμηνείας εκ του άρθρου 2 του Νόμου για την έννοια του όρου «επιχείρηση», κατέληξε ότι η αιτήτρια, παρά την εργασία της ως τραπεζικός υπάλληλος, στη βάση της συμφωνίας και των ενεργειών της που απορρέουν εκ του περιεχομένου αυτής, εμπίπτει στην έννοια του όρου επιχείρηση.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κύκλος εργασιών της G.V.K. Trading Ltd προέρχεται αποκλειστικά και μόνον από το δικαίωμα δικαιόχρησης της PREMAMAN, κατέληξε ότι υφίσταται σχέση οικονομικής εξάρτησης της εταιρείας – κύριου δικαιούχου της Συμφωνίας Δικαιόχρησης - G.V.K. Trading Ltd και της

PREMAMAN.

Επομένως, η Επιτροπή πίστωσε στην αιτήτρια την πρώτη προϋπόθεση για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6(2).

Πληρώντας την πρώτη προϋπόθεση, η Επιτροπή προχώρησε στην εξέταση της δεύτερης παραμέτρου του άρθρου 6(2), ήτοι στην απουσία ισοδύναμης εναλλακτικής λύσης, που όπως έχω ήδη αναφέρει ανωτέρω, τέτοια υπάρχει, όταν δεν προσφέρονται καθόλου εναλλακτικές λύσεις ή οι προσφερόμενες αυτές λύσεις, συνδέονται με σοβαρά μειονεκτήματα για την εξαρτημένη επιχείρηση.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το συμβατικό όρο 14.7 της Συμφωνίας Δικαιόχρησης, σύμφωνα με τον οποίο δεν επιτρέπεται στον κύριο δικαιούχο για περίοδο ενός έτους από την με οποιονδήποτε τρόπο λύση της σύμβασης, να ασκεί, είτε άμεσα, είτε έμμεσα παρόμοια ανταγωνιστική δραστηριότητα, κατέληξε επίσης ότι συντρέχει και αυτή η προϋπόθεση.

Αυτές οι κρίσεις της Επιτροπής, βεβαίως, δεν αμφισβητούνται από την αιτήτρια, αφού κατά κύριο λόγο αποβαίνουν θετικές ως προς την εκ μέρους της υποστήριξη της υποβληθείσας καταγγελίας.

Απομένει λοιπόν, η εξέταση της τρίτης προϋπόθεσης για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6(2). Αυτής της κατάχρησης της σχέσης οικονομικής εξάρτησης εκ μέρους της PREMAMAN, έναντι της αιτήτριας.

Κατά την άποψη μου, κατάχρηση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης και συνεπώς περιοριστική του ελεύθερου ανταγωνισμού πρακτική, είναι δυνατόν να τεκμηριωθεί, όταν η ισχυρή επιχείρηση - εν προκειμένω η PREMAMAN - εκμεταλλεύεται την ισχύ που της δίνει η αδυναμία της εξαρτημένης επιχείρησης - εν προκειμένω της G.V.K. Trading Ltd, δια της αιτήτριας - να διαθέτει άλλη ισοδύναμη εναλλακτική λύση και αποκομίζει κατά τον τρόπο αυτό *οφέλη για την ίδια* και σε βάρος της εξαρτημένης επιχείρησης, τα οποία οφέλη δεν θα απεκόμιζε εάν υπήρχε για την εξαρτημένη επιχείρηση εναλλακτική λύση.

Η Επιτροπή, δεδομένης της πλήρωσης των δύο πρώτων προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης 6(2), προχώρησε στην εξέταση του κατά πόσον υφίσταται πράγματι κατάχρηση εκ μέρους της PREMAMAN της σχέσης οικονομικής εξάρτησης της G.V.K. Trading Ltd. Όπως διαφαίνεται από τις σελίδες 37 έως 51 της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή, προκειμένου να εξετάσει αυτή την παράμετρο, προέβη σε διερεύνηση των ακόλουθων: (i) της ενδεχόμενης επιβολής αυθαίρετων όρων συναλλαγής από την PREMAMAN, (ii) της ενδεχόμενης διακριτικής μεταχείρισης της G.V.K. Trading Ltd από την PREMAMAN, (iii) της αιφνίδιας και αδικαιολόγητης διακοπής από την PREMAMAN των μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων που είχαν αναπτυχθεί μεταξύ των δύο μερών.

Ως προς το πρώτο ζήτημα, εξετάστηκαν οι ισχυρισμοί της αιτήτριας περί της μη αποστολής προς την G.V.K. Trading Ltd εκ μέρους της PREMAMAN εμπορευμάτων, χωρίς να έχει προηγηθεί ο τερματισμός της μεταξύ τους συμφωνίας, καθώς και ο ισχυρισμός της μη καταβολής των δικαιωμάτων της πρώτης.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η PREMAMAN με επιστολή της ημερομηνίας 9.2.2011, ανακοίνωσε στην καταγγέλλουσα ότι εάν δεν εξοφλούσε το εκκρεμούν πιστωτικό υπόλοιπο (ενώ τα εμπορεύματα είχαν ήδη παραδοθεί) μέσα σε 15 ημέρες, θα ξεκινούσε η διαδικασία μονομερούς τερματισμού της συμφωνίας. Μετά την πάροδο του χρονικού αυτού διαστήματος και επειδή δεν εξοφλήθη το ποσό αυτό, η PREMAMAN απέστειλε και δεύτερη επιστολή ημερομηνίας 25.2.2011 προς την καταγγέλλουσα για τον επίσημο τερματισμό της Συμφωνίας Δικαιόχρησης.

Η Επιτροπή εξέτασε και τους λόγους τερματισμού της μεταξύ τους σύμβασης, εάν δηλαδή πληρούνται τα όσα εξειδικεύονται στον όρο 13.1.2. Έγινε αναφορά στην μη πληρωμή των τιμολογίων που εκκρεμούσαν προς τις εταιρείες που διαχειρίζεται η σύζυγος της αιτήτριας και στον τρόπο λειτουργίας των καταστημάτων της PREMAMAN, ο οποίος δημιούργησε ζημία στη φήμη της εταιρείας.

Ως προς το χρεωστικό υπόλοιπο που παρουσίαζαν τα καταστήματα των εταιριών Nicasa Ltd, Bacenco Ltd και Fegendo Ltd, μέρος του

μετοχικού κεφαλαίου των οποίων ανήκει στην εταιρεία G.V.K. Trading Ltd, η Επιτροπή σημειώνει ότι, σε ανύποπτο χρόνο, δεν προέκυπτε να το αρνείται η αιτήτρια, αφού προέβαινε τόσο η ίδια προσωπικά, όσο και ο σύζυγός της σε δηλώσεις που αναλάμβαναν την πληρωμή του χρεωστικού υπολοίπου που παρουσιάζετο.

Διαφωνία ως προς το ποιος έχει την ευθύνη εξόφλησης του πιστωτικού υπολοίπου των υπό-δικαιούχων, εντοπίστηκε μεταξύ των μερών. Κατά την αιτήτρια, υποστηρίχθηκε ότι οι υποδικαιούχοι συνιστούσαν ξεχωριστές νομικές οντότητες και ο κύριος δικαιούχος δεν είχε υποχρέωση εξόφλησης αυτών. Αντίθετες ήταν οι θέσεις της PREMAMAN, η οποία υποστήριξε ότι για κάθε πιστωτικό υπόλοιπο, δεσμεύεται το φυσικό πρόσωπο, ήτοι η αιτήτρια, για την αποπληρωμή.

Εν σχέση με το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή σημείωσε ότι αποτελεί αντικείμενο ήδη εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας στο Βέλγιο, σε αγωγή που άσκησε η PREMAMAN κατά της αιτήτριας, στη βάση του όρου 15 της Συμφωνίας Δικαιόχρησης και ορθώς, δεν προέβη

επί τούτου σε οποιανδήποτε κρίση.

Γεγονός, εν πάση περιπτώσει, αποτελούσε ότι υπήρχαν οφειλές προς την PREMAMAN. Τώρα το ποιος ήταν υπόχρεος για την εξόφληση, συνιστούσε ζήτημα ιδιωτικού δικαίου, και ορθώς δεν απασχόλησε τούτο την Επιτροπή.

Η Επιτροπή, εξέτασε το ζήτημα του τερματισμού της Συμφωνίας Δικαιόχρησης και υπό την ενδεχόμενη συμπεριφορά εκ μέρους του κύριου δικαιούχου περί ενεργειών και/ή συμπεριφοράς του που ενδεχομένως να πλήττουν τη φήμη της εταιρείας. Όπως έχω ήδη αναφέρει, ο τερματισμός της μεταξύ του συμφωνίας, έγινε μονομερώς στις 25.2.2011. Η Επιτροπή, αναφέρεται σε διάφορα περιστατικά που αναδεικνύουν ότι η συμπεριφορά του κύριου δικαιούχου δεν ήταν εντός των πλαισίων των συμβατικών του υποχρεώσεων. Από τα περιστατικά που αναφέρονται στην προσβαλλόμενη απόφαση (με εξαίρεση την επιστολή του κου Μελέκκη, ιδιοκτήτη ενοικιαζόμενου καταστήματος στη Λεμεσό – η οποία ήταν εκτός του ουσιώδους του τερματισμού της σύμβασης

χρόνου), καταδεικνύεται συμπεριφορά μη αρμόζουσα προς τα συμφέροντα της εταιρείας PREMAMAN, εκ μέρους του κ. Κουτρουπή, ο οποίος ήταν άλλωστε ο διευθυντής του νομικού προσώπου του κύριου δικαιούχου, ήτοι της εταιρείας G.V.K. Trading Ltd, συμπεριφορά η οποία ορθώς λήφθηκε υπόψη, αφού έπληττε τα συμφέροντα της PREMAMAN.

Συνεπώς, στη βάση των ενόπιων της δεδομένων και στοιχείων του διοικητικού φακέλου, η Επιτροπή ευλόγως έκρινε ότι ο τερματισμός της Συμφωνίας Δικαιόχρησης, τερματίστηκε μονομερώς, αφού τηρήθηκαν οι όροι της σύμβασης, ήτοι ο όρος 13.1.2, στη βάση του οποίου προνοείται δυνατότητα τερματισμού από την αδικηθείσα πλευρά, αφού δώσει γραπτή προειδοποίηση προς την άλλη πλευρά 15 ημερών, σε περίπτωση που εκκρεμεί οποιοδήποτε ποσό προς πληρωμή, το οποίο δεν αμφισβητείται ότι εκκρεμεί (και το οποίο θα επιλύσει άλλο forum) και/ή σε περίπτωση που από συμπεριφορά της άλλης πλευράς πλήττεται η φήμη της PREMAMAN (το οποίο και εν προκειμένω διαπιστώθηκε).

Η Επιτροπή, ευλόγως διαπίστωσε ότι η καταγγέλλουσα, επανειλημμένα αδυνατούσε να καλύψει τις όποιες οφειλές της προς την PREMAMAN. Ευλόγως επίσης διαπίστωσε ότι η καταγγέλλουσα ενεργούσε κατά τρόπο που έπληττε την καλή φήμη της PREMAMAN. Ευλόγως συνεπώς κρίθηκε, ότι η καταγγέλλουσα δεν τηρούσε τους συμβατικούς όρους της Συμφωνίας Δικαιόχρησης. Ευλόγως, επομένως, κατέληξε η Επιτροπή ότι δεν έχει στοιχειοθετηθεί η τρίτη προϋπόθεση του άρθρου 6(2) του Νόμου, περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης της σχέσης οικονομικής εξάρτησης και ως εκ τούτου, δεν έχει στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Από το πλέγμα των γεγονότων και περιστατικών τα οποία αναφέρονται λεπτομερώς στην προσβαλλόμενη απόφαση, δεν μπορώ να συμφωνήσω με τους ισχυρισμούς της αιτήτριας ότι, οι καθ' ων η αίτηση απέτυχαν να εφαρμόσουν ορθά τις πρόνοιες του άρθρου 6(2) του Νόμου, αφού η Επιτροπή εξέτασε κάθε πτυχή και όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του υπό αναφορά άρθρου, όπως έχω αναφέρει εκτενώς πιο πάνω.

Η Επιτροπή εξήγησε στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η διακοπή της εμπορικής τους σχέσης από την PREMAMAN ήταν δικαιολογημένη, στη βάση εφαρμογής των όρων περί τερματισμού της συμβατικής τους σχέσης.

Εν πάση περιπτώσει, κατάχρηση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης από την PREMAMAN και συνεπώς περιοριστική του ελεύθερου ανταγωνισμού πρακτική, δεν έχει τεκμηριωθεί εκ μέρους της καταγγέλλουσας, αφού δεν έχει καταδειχθεί εκμετάλλευση εκ μέρους της PREMAMAN της ισχύος της κατά τρόπο που να αποκομίζει οφέλη για την ίδια και εις βάρος της εξαρτημένης επιχείρησης, τα οποία οφέλη δεν θα απεκόμιζε εάν υπήρχε για την εξαρτημένη επιχείρηση εναλλακτική λύση.

Στην ουσία, η PREMAMAN τερμάτισε την μεταξύ τους συμβατική σχέση, όχι εκμεταλλευόμενη την οικονομική της ισχύ, προς αποκόμιση δικού της οφέλους - συμπεριφορά που θα ήταν καταχρηστική και θα ήταν απαγορευμένη - αλλά λόγω μη τήρησης εκ μέρους της αιτήτριας των συμβατικών όρων της Συμφωνίας

Δικαιόχρησης, όρους τους οποίους είχαν συμφωνήσει τα συμβαλλόμενα μέρη κατά την κατάρτιση της σύμβασης – συμπεριλαμβανομένου και του όρου 14.7 για τον οποίο διαμαρτύρεται, απαραδέκτως, εκ των υστέρων η αιτήτρια.

Αποστολή της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, είναι η διαφύλαξη των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Από αυτή τη σκοπιά, το δίκαιο του ανταγωνισμού επιδιώκει τη διατήρηση ανταγωνιστικών συνθηκών στην αγορά, με στόχο αφενός μεν, την προστασία της οικονομίας της αγοράς και αφετέρου δε, της οικονομικής ελευθερίας των προσώπων. Οι κανόνες του, στόχο έχουν να εξυπηρετήσουν άμεσα το γενικό συμφέρον. Δεν εξασφαλίζουν την προστασία ιδιωτικών συμφερόντων, παρά μόνο ως μέσο διατήρησης του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Το δίκαιο του ανταγωνισμού, είτε ως σύνολο κανόνων για την καταπολέμηση του αθέμιτου ανταγωνισμού, είτε ως σύνολο κανόνων για την καταπολέμηση των περιοριστικών του ανταγωνισμού πρακτικών και της οικονομικής ισχύος, αποβλέπει

στην προστασία της οικονομικής ελευθερίας στις διάφορες εκδηλώσεις της: είτε ως δικαίωμα πρόσβασης στη σχετική αγορά, είτε ως δικαίωμα ελεύθερης και ανεμπόδιστης από ανήθικες πρακτικές άσκησης της. Εν προκειμένω, δεν έχει καταδειχθεί εκ μέρους της καταγγέλλουσας ότι η συμπεριφορά της PREMAMAN ήταν τέτοια που στην ουσία της καταχρηστικά εκμεταλλευόταν την οικονομική της ισχύ, έναντι της καταγγέλλουσας.

Τέλος θα πρέπει να υπομνησθεί ότι το Διοικητικό Δικαστήριο, ασκώντας μόνον έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης, εφόσον θεωρήσει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν ευλόγως επιτρεπτή και εντός των ορίων ευχέρειας της διοίκησης στη βάση των δεδομένων, των γεγονότων και του διαθέσιμου υλικού, δεν επεμβαίνει στον τρόπο διενέργειας της έρευνας (***Motorways Limited v. Δημοκρατίας (1999) 3 A.A.Δ. 447, Ράφτης v. Δημοκρατίας (2002) 3 A.A.Δ. 345 και Σχίζα v. ΑΤΗΚ (2004) 3 A.A.Δ. 339***). Το έργο του Δικαστηρίου εξαντλείται στη διαπίστωση του κατά πόσον η διοίκηση διενήργησε ή όχι την πρέπουσα έρευνα, στρέφοντας την προσοχή της στο κάθε τι που θα

ήταν υπό τις περιστάσεις σχετικό.

Από το υλικό που τέθηκε ενώπιόν μου, δεν εντοπίζω λόγο επέμβασης του Δικαστηρίου, κρίνοντας ότι η έρευνα που διεξήγαγαν οι καθ' ων η αίτηση σε σχέση με τα όσα ισχυρίζεται η αιτήτρια, ήταν η δέουσα και η κρίση της Επιτροπής, ήταν εύλογα επιτρεπτή (*Pamela Edward Storey v. Δημοκρατίας* (2008) 3 Α.Α.Δ. 113, *Λάμπρου Λάμπρος v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (2009) 3 Α.Α.Δ. 79).

Για τους λόγους που έχω εξηγήσει ανωτέρω, η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται στη βάση του Άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος. Επιδικάζονται €1.400 έξοδα, πλέον Φ.Π.Α. εάν επιβάλλεται, εις βάρος της αιτήτριας και υπέρ των καθ' ων η αίτηση. Καμία διαταγή ως προς τα έξοδα του ενδιαφερόμενου μέρους.

Ε. Γαβριήλ, Δ.Δ.Δ.